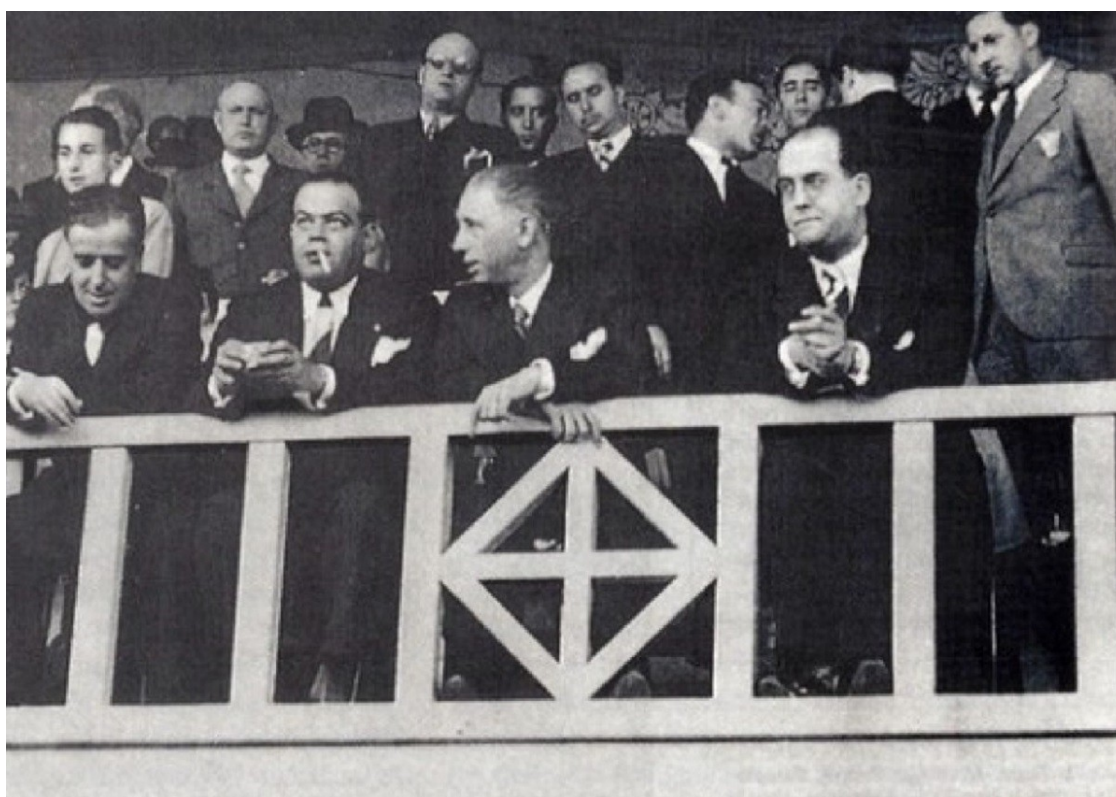

El Tsunami al Camp Nou: un episodi més de la relació entre el Barça i Catalunya

La història del club blaugrana avança en paral·lel a la del catalanisme i l'estadi ha esdevingut aquests últims anys en un escenari de protestes polítiques

Josep Sunyol, president del Barça durant la República, al costat de Lluís Companys. Tots dos serien afusellats. | Wikipedia

Política i futbol tornaran a ajuntar-se, si és que mai s'havien separat, aquest dimecres al Camp Nou. El Tsunami Democràtic ha convocat una gran mobilització al voltant de l'estadi a partir de les quatre de la tarda per fer evident la situació d'excepcionalitat política que viu Catalunya. El Barça confia que la protesta i el partit que s'ha de disputar contra el Madrid seran compatibles, però no ha posat facilitats perquè la plataforma pugui fer visible el lema *Sit and talk*. No és el primer cop que el club blaugrana s'entrellaça amb les reivindicacions polítiques catalanes. De fet, la història del Barça avança en paral·lel a la del catalanisme.

Fundat el 1899, el club esportiu va creixent en prestigi i esdevé un símbol de la societat catalana que fa eclosió amb l'inici del segle XX fins assolir el seus primers èxits la dècada dels vint, amb els primers campionats de Catalunya i d'Espanya. En una Catalunya que veu com es comencen a recuperar institucions d'autogovern, com la Mancomunitat (1913-25), i es reclama, encara sense èxit, un Estatut d'Autonomia (1919). Des d'aleshores, el Barça esdevé un dels senyals d'identitat del país. I molt aviat toparà amb la realitat política. Aquests són només cinc moments emblemàtics en

què s'ha evidenciat el compromís del club amb el país.

1. Primo de Rivera tanca l'estadi

La primera topada frontal del club amb un règim polític espanyol es va produir el 1925, en plena dictadura del general Miguel Primo de Rivera (1923-30). El govern militar va imposar una política de castellanització a Catalunya i va sancionar nombroses entitats, suprimint la Mancomunitat. El 14 de juny de 1925, el Barça jugava al camp de les Corts, que s'havia inaugurat el 1922, un partit amistós contra el Júpiter. Era un homenatge a l'Orfeó Català. Una banda de la marina britànica va tocar l'himne del Regne Unit i el públic va aplaudir retent homenatge al rei... dels anglesos. Quan va entonar l'*Himno Real* espanyol, tot van ser cridòries. Les autoritats es van indignar i van clausurar el camp durant sis mesos. Joan Gamper, el president fundador, va ser forçat a dimitir.

2. L'altre president màrtir

El club va patir en carn pròpia el desastre de la Guerra Civil i el franquisme. Que les passaria magres es va veure de seguida, en el començament del conflicte. Si un personatge va personificar el vincle entre el Barça i la Catalunya de la República va ser un dels seus presidents, Josep Sunyol i Garriga (1898-1936). Sunyol era una figura amb molts vessants: empresari editorial (va fundar el setmanari La Rambla, que aplegava esport i valors cívics i catalanistes), activista polític, militant d'ERC i diputat al Congrés. Va ser com a diputat a Corts que va voler visitar el front de Madrid el 6 d'agost de 1936.

Va tenir mala sort. El front era molt inestable a les portes de la capital i va ser fet presoner per soldats del bàndol franquista. Va ser afusellat immediatament. Sunyol va patir un oblit cruel durant dècades. No va ser fins entrats els anys 90 que, amb la creació de l'entitat Amics de Josep Sunyol, impulsada per Toni Strubell, es va començar a recuperar una figura silenciada i sense la qual no es pot entendre la connexió entre Barça, societat i catalanisme.

3. El Barça, intervingut

Que l'Estat franquista va néixer com a totalitari ho demostra que des de l'inici va voler controlar tots els àmbits de la vida social sense excepcions. Un d'ells va ser l'esport. El Barça va passar a estar intervingut directament pel govern durant set anys, fins al 1946 i es va designar un president, que va ser Enrique Piñeyro, marquès de la Mesa de Asta, un aristòcrata desvinculat del club però amb bones connexions amb el règim (havia estat ajudant de camp del general Moscardó). Val a dir que va tenir la dignitat de dimitir després del vergonyós partit a Madrid en què el Barça va perdre per 11 a 1 enmig de nombrosos incidents i irregularitats.

Les obres de construcció del Camp Nou, que es va inaugurar el 1957. Foto: Arxiu FCB

Entre les moltes decisions arbitràries del primer franquisme a can Barça va haver el canvi de nom del club. A les autoritats del nou Estat els molestava això de Futbol Club Barcelona, que veien com una influència britànica i, per tant, estrangera, i es va imposar el Club de Futbol Barcelona, fins que anys després es va recuperar el nom original. L'escut del club també va ser modificat, reduint-se les quatre barres a dues durant uns anys. Després de Piñeyro va venir la presidència d'Agustí Montal, una de les més brillants de l'etapa franquista, i el club va encaminar-se cap a una relativa normalització. Amb ell arribaria un gran mite: Kubala. Més tard arribaria el projecte d'un nou estadi, amb les obres de construcció del Nou Camp, que es va inaugurar el 1957.

4. El català al Camp Nou

El 1972, es va produir un fet aparentment banal però extraordinari en la història del Barça. Pel megàfon del Camp Nou es va sentir: "S'ha perdut un nen. Es troba a la porta de tribuna". Per primer cop des de la Guerra Civil, la llengua catalana s'escoltava pels megàfons del camp. La reacció va ser furibunda. Tomás Garicano Goñi, ministre de la Governació, que havia estat governador civil de Barcelona i tenia fama de ser un "oberturista", es va girar cap al president, Agustí Montal (fill d'un anterior president), i li va etzibar: "*¡Es el acto más contrario al 18 de julio desde el fin de la contienda!*". Montal va quedar garratibat. Tot seguit, l'amenaça. Garicano va dir-li: "*Si seguís así, te lo diré en otro lugar y de otra manera*". El català va haver d'esperar dos anys més per ser emprat amb normalitat. Però les coses estaven canviant. Perquè Cruyff era a punt d'arribar.

Johan Cruyff, en un partit amb el Barça Foto: FCB

5. Cruyff, la senyera i un fill que es diu Jordi

El 28 de setembre de 1973, l'holandès Johan Cruyff es va estrenar com a jugador del Barça. Provenia de l'holandès Ajax i el seu fitxatge era objectiu estratègic del club des de feia anys. Però, com tot en el franquisme, qualsevol canvi que suposés un enfortiment del club català havia de salvar tots els entrebancs possibles. L'entitat havia patit tota mena d'humiliacions per part de l'estructura de poder al futbol espanyol. El cas Di Stéfano -quan el Reial Madrid va aconseguir endur-se el jugador quan ja era del Barça- pervivia encara en la memòria del culer.

L'arribada de Cruyff va ser una alenada d'aire fresc per l'afició i, de retruc, pel país. Aquell 28 de setembre va coincidir amb la famosa detenció dels 113, els membres de l'Assemblea de Catalunya apressats per la policia durant una reunió a la parròquia de Maria Mitjancera. Però, malgrat tot, les coses començaven a canviar. En aquella temporada van passar coses grosses. El Barça va deixar el Madrid estomacat amb un 0-5 al Bernabéu. I els culers van veure per primer cop com un capità de l'equip lluïa al braç un braçalet amb la senyera. Poc després, quan va néixer el seu fill, el va batejar com a Jordi, tot un senyal de complicitat que va ser molt aplaudit per una societat on cada gest tenia una rellevància enorme.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=JCrJ4kC5mTY>

El Barça i el procés independentista

D'aleshores ençà, i ja en democràcia, el Camp Nou ha continuat sent escenari de protestes polítiques, tant pel que fa a la qüestió nacional catalana com també d'altres característiques, com ara la reivindicació a favor de la pau i contra la guerra d'Iraq que l'any 2003 va comptar amb el vistiplau de la junta directiva. Però mentre el club passava per èpoques fosques en la vessant esportiva, el procés independentista anava guanyant força i avançant. Amb l'arribada de Joan Laporta a la presidència, el Barça i el sobiranisme van de la mà especialment amb la reacció a la

sentència del Tribunal Constitucional contra l'estatut. Durant la seva etapa al capdavant del club, la senyera també guanyarà protagonisme.

En aquests últims anys, el Barça ha donat suport a les reivindicacions polítiques de Catalunya. La Via Catalana va passar pel mig del Camp Nou el 2013, i aquell mateix any l'estadi va acollir el Concert per la Llibertat; l'any 2014 l'equip va portar la senyera com a segona equipació amb motiu del tricentenari de 1714 i cada minut 17 amb 14 segons, el públic crida "independència". La final de Copa del 2015 encara avui és recordada per la multitudinària xiulada contra Felip VI.

El club, d'altra banda, no va voler suspendre el partit que havia de tenir lloc el dia 1 d'octubre de 2017: mentre la policia espanyola carregava contra els votants del referèndum, el Barça jugava contra el Las Palmas a porta tancada. En aquests últims mesos, el Camp Nou ha estat escenari de protestes a la graderia per reclamar la llibertat dels presos i contra la sentència del procés del Tribunal Suprem. L'últim episodi d'aquesta relació pot arribar aquest dimecres contra el Reial Madrid.

V?deo: https://www.youtube.com/watch?v=0HoPKma_6Ho